

Martin Cepek

**Rodinná terapie jako nástroj pomoci a intervence rodičům nezletilých dětí v rozvodovém řízení
diplomová práce, Praha 2023, 105 s.**

posudek oponenta

Autora k napsání práce vedla jeho zkušenost pracovníka v rodinné terapii, OSPODu, kde se specializuje na kolizní opatrovnictví. Ocenění si zaslouží už jen snaha skloubit teorii s pracovní praxí.

Téma práce je aktuální i relevantní ke studovanému oboru. Škoda, že diplomant nedává více zaznít pohledům, kterými jej snad specificky vybavila naše fakulta. Odkazy na křesťanskou tradici by případně bylo dobré vystavit i nějaké kritické reflexi. (např. s. 11-12)

V kapitole o rodině není úplně zřetelné, jaká kritéria se diplomant rozhodl užívat pro popis – teologická, sociologická, právní, statistická. Navzájem se trochu nesystematicky mísí. Z poznámek není vždy zřetelné, zda se autor inspiroval myšlenkou, převzal ji, dokládá vlastní úvahu cizí autoritou. Mohl také k literatuře přistoupit více reflexivně, kriticky. Vývojová teorie E. H. Eriksona a J. Piageta dnes patří mezi poměrně zastaralé, byť jejich částečná platnost je nezpochybnitelná, ale zvláště v práci tohoto typu, která se pokouší napomoci současné praxi, by bylo třeba se podívat po novějších výzkumech. Např. v oddílu 1.2.3 Dítě a jeho reakce na rozpad rodiny není vůbec zřetelné, jak je přistupováno k primárnímu zdroji.

V druhé kapitole o roli státu bych si dokázal vedle citací příslušných paragrafů představit zmínky o proměně přístupu v současné době, něco z právní teorie, teorie výkladu apod.

Kapitola o rodinné terapii je do jisté míry jádrem teoretické části. Škoda, že diplomant se držel pouze informací z několika titulů. Také mohl dát zaznít pohledům jednotlivých terapeutických směrů na práci s rodinou, resp. jejími členy. Pracuje se s termínem terapeut, ale ten je blíže nevymezený. Odbočky k roli křesťanů jsou poměrně nevyvážené – autor spoléhá pouze na zdroje z evangelikálního prostředí. Např. citát na s. 44 by si zasloužil více než kritickou reflexi.

Seznam literatury je dosti chudý. Zahraniční literatura absentuje. Postrádám např. práce P. Říčana.

Ve třetí kapitole by bylo bývalo možné se zamyslet právě nad rolí duchovních průvodců v péči o rodiny v krizi, rozvodovém řízení apod.

Výzkum je zpracován, zdá se, kvalitně, přehledně a dobře okomentován. Je reprezentativní a lze z něj vyvozovat poměrně inspirativní závěry. Zároveň pojem „rodinná terapie“ považuji za příliš obecný, pod kterým si lze představit leccos. Jakou představu mají jednotliví aktéři výzkumu?

Práce obsahuje místy grafické nepřeknosti – např. nečeské užívání uvozovek.

Autor, jak naznačuji výše, je s tématem seznámen velmi obšírně, mohl se ovšem věnovat o něco intenzivněji jeho odborné reflexi. Mohli jsme se tak dozvědět více o nových trendech či poměřit stav řešení problematiky u nás a v blízkém zahraničí.

V rámci obhajoby bych byl rád, kdyby nám pan Cepek předestřel svou vlastní představu o funkci rodinné terapie v rozvodovém řízení. Jak by tato terapie vypadala? Jakou formou by probíhala? Z jakých premis by tato terapie vycházela? Jak dlouho by měla trvat? Co by mělo být jejím cílem? Jakou roli by v ní měl hrát terapeut? Co by do ní mohl vnést křesťansky formovaný terapeut? Bylo by vůbec možné „přiznat“ křesťanskou formaci a jakým způsobem?

Práce je silná ve znalosti prostředí, ve výzkumu, výrazně slabší v teorii. Diplomovou práci Martina Cepka doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení písmenem C.

V Brně 8. června 2023

Ondřej Macek, Ph.D.